

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - 't Klinkertje te LUMMEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16551

Instelling Vrije Basisschool - 't Klinkertje

Directeur Alexander REDIERS

Adres Sint-Trudostraat 9 - 3560 LUMMEN

Telefoon 013-44.15.21

Fax 013-53.19.29

E-mail basisschool@klinkertje.be

Website www.tklinkertje.be

Bestuur van de instelling Klavertje 5 Lummen

Adres Gemeenteplein 7 - 3560 LUMMEN

Scholengemeenschap Klavertje 5 Lummen

Adres Gemeenteplein 7 - 3560 LUMMEN

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016, 15-11-2016, 17-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 01-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Erik KORTLEVEN

Teamleden Jan VAN EECKHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: mens en maatschappij	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	12
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	12
3.1.1.8 Lager onderwijs: ICT	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Leerbegeleiding	19
4.2 Deskundigheidsbevordering	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 't Klinkertje'. Deze school ligt vlak onder de kerktoeren in de Lummense deelgemeente Linkhout. Ze vormt samen met nog vier andere scholen de scholengemeenschap 'Klavertje 5'. 't Klinkertje' is een dorpsschool met vooral leerlingen uit de eigen omgeving. Een aantal kinderen komt uit de aangrenzende buurgemeenten. Van langsom meer stromen ook leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands in. Zeker voor de kleuterafdeling, waar nu de meeste van die kinderen vertoeven, vormt de anderstaligheid een nieuwe uitdaging. Het is daarom dat de onderwijsinspectie voor deze afdeling wil focussen op het leergebied Nederlands. De kleuteronderwijzers zeggen sterk rekening te houden met de interesses van de kinderen om hun themakeuze te bepalen. Die vormt de basis voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Ook voor die leergebieden wil de inspectie nagaan of de afdeling erin slaagt om de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate na te streven.

Uit het vooronderzoek van 7 november 2016 bleek dat de lagere afdeling zich de vorige jaren beraadde over de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Een nieuw onderwijsleerpakket stuurt nu hoofdzakelijk de invulling van dit leergebied aan. De onderwijsinspectie wil nagaan of de onderwijzers de eindtermen voor dit leergebied in voldoende mate bereiken. Het schoolteam gaf tijdens het vooronderzoek eveneens te kennen dat informatie- en communicatietechnologie (ICT) omwille van de karige uitrusting en de beperkte coördinatie wat onderbelicht is. De inspectie wil onderzoeken of de lagere afdeling erin slaagt om de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT in voldoende mate na te streven.

Omwille van de vernieuwde zorgvisie en de lopende vernieuwingsinitiatieven wil de onderwijsinspectie verder nagaan in welke mate de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering de onderwijsleerpraktijk schragen. Ten slotte besteedt ze aandacht aan het algemene beleid, een selectie van de regelgeving en de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers erin slagen om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate na te streven. De leerplannen en geëigende bronnenboeken onderbouwen een juiste maar nogal uitgebreide doelenselectie die enerzijds een evenwichtig en volledig aanbod garandeert, maar anderzijds voor een aantal repetitieve activiteiten weinig creativiteit en gradatie aanstuurt. De thematische aanpak zorgt in de kleuterafdeling voor veel horizontale samenhang. De kinderen krijgen daarbij kansen eigen interesses naar voor te schuiven en om de wereld al explorerend en multi-zintuigelijk te verkennen. Binnen de afdeling is er expliciete aandacht voor de ontluikende geletterdheid en krijgt de begeleiding van taalzwakke kleuters van langsom meer aandacht.

In de lagere afdeling bereiken de leerlingen de eindtermen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Een onderwijsleerpakket garandeert een volledig, evenwichtig en trapsgewijs aanbod. Thematisch opgebouwd voor de onderbouw, verzekert het daar veel horizontale samenhang. De bovenbouw legt een meer domeinspecifiek accent. De onderwijzers slagen er door de eigen thema-inbreng, de koppeling van WO-thema's aan andere leergebieden en de schoolprojecten in, om voldoende verbanden tussen de domeinen te verzekeren. De geëigende didactische aanpak voor wetenschappen en techniek deint stelselmatig uit naar alle klasgroepen. Ruimte- en tijdskaders zijn dan weer minimaal aanwezig in de respectieve klaslokalen en missen functionaliteit. Ook de aandacht voor de actualiteit is zeer uiteenlopend; schoolafspraken ontbreken. De evaluatiepraktijk leidt tot summiere neerslag van data en zet nauwelijks aan tot specifieke leerbegeleiding.

Voor informatie- en communicatietechnologie streeft de lagere afdeling de leergebiedoverschrijdende eindtermen in onvoldoende mate na. Een doorgaande lijn die verzekert dat alle leerlingen een continu, gradueel opgebouwd en geïntegreerd ICT-aanbod krijgen, ontbreekt. Daardoor krijgen die eindtermen op zeer diverse wijze een minimale invulling in de groepen. Hoewel de leerlingen verwoorden dat ICT-media hun betrokkenheid bij het onderwijsleerproces verhogen, zoeken nog een heel aantal onderwijzers naar de inbedding ervan in hun lessen. Ook de evaluatie, die grotendeels steunt op perceptie, zet de meeste onderwijzers niet aan om ICT-onderwijs op maat aan te bieden.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering leert dat het team de talentenontwikkeling van leerlingen en teamleden als een rode draad ziet doorheen de beide processen. Het recentelijke zorgbeleidsplan stuurt de overgang naar een sterkere leerbegeleiding aan. Onder meer de inzet van zorgleerkrachten, het gebruik van meer sturende zorgdocumenten en de toepassing van didactieken zoals co-teaching, zijn prille initiatieven om de eerste- en de tweedelijnszorg aan te scherpen. Voorlopig is de brede basiszorg - uitzonderingen niet te na gesproken - over het algemeen nog minder sterk. Om daaraan te verhelpen wil de directeur inzetten op doelgerichte nascholing en leren van elkaar. Dat professionaliseringsbeleid, het tweede proces in de focus, boogt op twee sporen. Enerzijds speelt het in op de schoolprioriteiten, anderzijds laat het beleid ruimte voor persoonlijke initiatieven. Van die laatste verwacht de directeur dat de teamleden de opgedane informatie delen zodat die kan renderen op schoolniveau, wat eerder geen evidentie was. Ook de prille contacten met de pedagogische begeleidingsdienst moeten helpen om de vernieuwingsprocessen te ondersteunen.

De nieuwe directeur heeft voor zichzelf een duidelijke missie en werkt stapsgewijs aan visieteksten die vernieuwingen moeten onderbouwen en aansturen. Dat gebeurt bedachtzaam en met respect voor vroegere geplogenheden binnen het schoolteam. Voor meerdere teamleden mag dat beleid transparanter zijn en meer inspraak laten. Dat wil de directeur ook. De installatie van een zorg-, een kernteam en werkgroepen zijn daartoe initiatieven, maar ook dat gebeurt stukje bij beetje, want met veel deeltijds werkende leerkrachten blijkt dat niet eenvoudig. De communicatie verloopt vooral digitaal. De meeste teamleden begrijpen dat wel, maar ze zijn ook vragende partij voor meer interpersoonlijke informatie- en overlegmomenten, al geven ze te kennen dat vergadermomenten buiten de schooluren voorheen minder paste bij de schoolcultuur. Aan een systematische bewaking van de onderwijskwaliteit, komt het schoolteam voorlopig niet toe.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving leidt tot een gunstig advies. Dat geldt ook voor het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden. De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies beperkt in de tijd voor de lagere afdeling omdat ze er niet in slaagt om de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT in voldoende mate na te streven. Ze raadt aan om te investeren in de aanmaak van een schooleigen planning waarbij de leerplandoelen voor ICT verdiepend, gradueel, evenwichtig en geïntegreerd aan bod komen in alle lagere klassen. De onderwijsinspectie gaat ervan uit dat er in het team voldoende beleidskracht en veranderingsbereidheid aanwezig zijn om die opdracht succesvol af te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Van langsom meer inspireren goedgekeurde documenten een evenwichtig en dekkend aanbod. Bijkomende inspanningen voor taalzwakke kinderen en expliciete aandacht voor de ontluikende geletterdheid versterken de aandacht voor Nederlands.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Van langsom meer inspireren goedgekeurde documenten een evenwichtig en dekkend aanbod. Experimenteren, exploreren en multi-zintuiglijke waarnemingen vormen de basis voor de ontwikkeling van wereldoriënterende competenties.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Van langsom meer inspireren goedgekeurde documenten een evenwichtig en dekkend aanbod. Experimenteren, exploreren en multi-zintuiglijke waarnemingen vormen de basis voor de ontwikkeling van wereldoriënterende competenties.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers implementeren momenteel de omslag van een
Onderwijsaanbod	koepeligen instrument naar de leerplannen als prioritair referentiekader om
<i>Referentiekader</i>	het ontwikkelingsaanbod voor de kleuters doelgericht in te vullen. Die
<i>Planning</i>	aanpassing is vooral zichtbaar in bepaalde dagplanningen en bij de uitwerking
<i>Evenwichtig en volledig</i>	van nieuwe thema's en activiteiten. Kleuteronderwijzers die zich deze
<i>Samenhang</i>	verandering al eigen maakten, geven te kennen dat hun aanbod daardoor meer
<i>Brede harmonische vorming</i>	uitgebreid en volledig wordt.
<i>Actief leren</i>	
	De kleuteronderwijzers houden bij de planning van activiteiten dominante
	doelen voor ogen. Dat doen ze, maar de meesten formuleren vooralsnog erg
	veel en uniforme doelen. Daardoor lijken die selecties onberedeneerd of zijn ze
	beperkt afgestemd op specifieke groeps- of individuele situaties.

Meerdere kleuteronderwijzers inventariseren het doelenaanbod periodiek om na te gaan of hun aanbod evenwichtig en dekkend is. Die inventarisatie helpt meer inzicht krijgen in de specifieke doelen voor de jongste en de oudste kleuters. Dat leidt al tot overwogen bijstellingen.

De dag- en weekplanningen richten de aandacht op leergebieden en domeinen. Ook bij de voorbereiding van thema's gaan de kleuteronderwijzers na of alle leergebieden en zoveel als mogelijk domeinen de revue passeren. Die aanpak bevordert de horizontale samenhang. Tijdens de activiteiten leggen de kleuteronderwijzers op speelse wijze verbanden tussen de verschillende domeinen en leergebieden. De aandacht voor zowel cognitieve, dynamisch-affectieve en motorische aspecten doorspekt de kleuterwerking en creëert zo een harmonisch ontwikkelingsklimaat.

Om de verticale samenhang te bevorderen, bogen de kleuteronderwijzers, naast de leerplannen op een aantal fiches, documenten en bronnenboeken. Die stroomlijnen de continuïteit en de gradatie. De kleuteronderwijzers interpreteren een aantal afspraken erg ruim, waardoor het soms mangelt aan consistentie.

Afhankelijk van de individuele professionaliteit weten de kleuteronderwijzers sterke interactieve ontwikkelingssituaties uit te lokken. Open vragen, goed overdachte activiteiten en het gebruik van woordvelden prikkelen dan de taligheid van de kleuters. Over het algemeen is er opmerkzaamheid voor symboolbewustzijn en vooral bij de oudste kleuters getuigt het klasbeeld van ruime aandacht voor de ontluikende geletterdheid. Kleutervriendelijke activiteiten en materialen ondersteunen de ontwikkeling van het fonologisch-fonemisch bewustzijn van de klank-letterkoppeling. Een aantal drempelverlagende activiteiten tussen de kleuter- en de lagere afdeling zoals de cijfer- en de letterdag, bevordert in zekere mate het continue leerproces.

Het werkelijkheidsgerichte aanbod speelt voldoende in op de diverse domeinen van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Waar mogelijk scheppen de kleuteronderwijzers door omgevingsverkenning of via experts in de klas kansen voor kleuters om multi-zintuiglijke ervaringen op te doen met de hen omringende wereld.

De wijze waarop de kleuteronderwijzers erin slagen om sterk activerend onderwijs uit te bouwen, is divers. Waar sommigen erin slagen om de kinderen sterk te motiveren voor activiteiten en betrokken participatie aan het ontwikkelingsproces te ontlokken, lukt anderen dat in mindere mate.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	Over het algemeen ogen de klassen fris, zijn ze voldoende ruim, weerspiegelen ze het gangbare thema en biedt de inrichting structuur. Daardoor onderbouwen ze de ontwikkelingsomgeving waar de kleuters zelfgestuurd en zelfstandig aan de slag kunnen gaan.
	Het boekenaanbod is in alle klassen aantrekkelijk en gevarieerd en aangepast aan het thema. Op diverse wijze - soms sterk gericht op zelfsturing en onderzoekswerk, soms onbenut - gebruiken de kleuteronderwijzers hedendaags multimediaal materiaal om taalvaardigheidsverwerving en wereldverkenning van de kinderen activerend te ondersteunen. De kleuters krijgen heel wat kansen om in de diverse hoeken met een brede variatie aan materiaal te experimenteren. Sommige kleuteronderwijzers slagen erin om de ouders dermate te betrekken bij thema's, dat die via hun kleuter met thuismateriaal het aanbod verrijken. Zo ontstaan er exceptionele kansen om de interesses en de ontwikkeling van alle kleuters te maximaliseren.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Vooral frequente en periodieke observaties, enkele genormeerde tests en een screeningsinstrument helpen invulling geven aan het kindvolgsysteem. Dat moet een evenwichtig en representatief beeld van de kleuter oproepen. Met een meervoudige screening van het welbevinden, de betrokkenheid en een achttal competenties, waaronder ook taalvaardigheid, doet het dat ook. Voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek geven het individuele talentenoverzicht en de aantekeningen bij bepaalde competentievelden eerder een impliciet beeld van de wereldoriënterende kennis, inzichten en vaardigheden van de kleuters.
	Werkbladen scherpen het kindbeeld ook wel aan. Er blijkt evenwel een verscheidenheid in opvattingen over het gebruik ervan. Sommige kleuteronderwijzers zien werkbladen eerder als een evaluatie-instrument, andere gebruiken ze frequenter als een ontwikkelingsaspect op zich of als verantwoordingstool naar de ouders.
	Voor kleuters met een ontwikkelingsstagnatie of -uitval biedt het screeningsdocument de mogelijkheid om meer verfijnde analyses te maken. Daartoe bieden ook de leerplannen inspiratie of bogen de kleuteronderwijzers op specifieke bronnenboeken. Dat gebeurt bij sommige kleuteronderwijzers erg doordacht en gericht op bijsturing, maar dat is nog geen geplogenheid voor de ganse afdeling.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Voor de leergebieden in de focus richt de leerbegeleiding zich hoofdzakelijk op de taalvaardigheid Nederlands. Recentelijk ondersteunt een bijkomende leerkracht enkele lestijden per week de taalzwakke kleuters. Voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek wakkeren de kleuteronderwijzers vooral de interesse van de kleuters aan en spelen ze momentaan in op de ontbrekende kennis en inzichten. Die basiszorg is sterk afhankelijk van de persoonlijk inzichten en de didactiek van de kleuteronderwijzers.

Voorlopig ondersteunt een ambulante kleuteronderwijzer in de verschillende kleutergroepen bij de basis- en de verhoogde zorg. Die kindbegeleiding vult ze breed in waardoor zowel zindelijkheids-, sociaal-emotionele als cognitieve begeleiding binnen haar takenpakket zijn opgenomen. 't Klinkertje benut in sterke mate de competenties van de kinderverzorgster. Zij bespreekt observaties met de groepsleerkrachten, helpt bij de organisatie van de leerbegeleiding en ondersteunt samen met de kleuteronderwijzers tijdens zorgmomenten.

3.1.1.5 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor mens en maatschappij in voldoende mate. De onderwijzers plannen een leeraanbod dat volledigheid, evenwicht en gradatie garandeert. Leeruitstappen, actualiteit en de aansluiting bij de leefwereld van de leerlingen ondersteunen het werkelijkheidsgerichte leren.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate. De onderwijzers plannen een leeraanbod dat volledigheid, evenwicht en gradatie garandeert. De aandacht voor wetenschappen en techniek deint stelselmatig uit naar alle klasgroepen.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Om invulling te geven aan de leergebieden mens en maatschappij en
Onderwijsaanbod	wetenschappen en techniek gebruiken de onderwijzers een
<i>Referentiekader</i>	onderwijsleerpakket. De analyse van dat pakket verzekert volgens de
<i>Planning</i>	teamleden een aanbod dat overeenstemt met de verwachtingen van de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	eindtermen en de leerplannen. Minder expliciet taxeren de uitgangspunten en
<i>Samenhang</i>	de krachtlijnen van eindtermen en leerplannen hun waardeoordeel over het
<i>Brede harmonische vorming</i>	gebruikte leerpakket. Dat stuurt in de laagste groepen veel meer een
<i>Actief leren</i>	multiperspectieve aanpak, in de hogere klassen een eerder domeingerichte werking.

Het onderwijsleerpakket stuurt de planning en de voorbereiding van de lessen aan. Punctueel werken de onderwijzers het aanbod af. Dat garandeert evenwicht, volledigheid en gradatie. De onderwijzers veranderen de voorgestelde volgorde van de wereldoriënterende thema's weleens om de horizontale samenhang te versterken of beter aan te sluiten bij de belevingswereld en de belangstelling van de leerlingen. Daar dragen ook de schoolprojecten toe bij. De onderwijzers vinden naast het aanbod van het pakket voldoende tijd om ook eigen of door de leerlingen aangebrachte items aan te bieden in bijkomende thema's.

De laatste jaren legt de school een sterk accent op techniek. Vanuit expliciete projecten in de hoogste klassen deint die aandacht ook systematisch uit naar de onderbouw.

Een van de redenen om te investeren in een andere aanpak van wereldoriëntatie waren de bevindingen van de onderwijsinspectie tijdens een vorige doorlichting. Die merkte op dat de school weinig aandacht besteedde aan de inbedding van de werkelijkheid in het aanbod. Daartoe inventariseerde het team alle mogelijke historische, geografische en natuurlijke bezienswaardigheden in de omgeving. Vanuit dat scala maken de onderwijzers een leerjaargebonden keuze voor inhouden en leeruitstappen. Dat laatste doen zij geregeld, echter minder gestuurd door formele afspraken over opbouw en volledigheid.

De onderwijzers spelen divers in op de actualiteit. In sommige klassen zijn daar duidelijke sporen van te vinden. Daar pakken de onderwijzers dat expliciet en periodiek aan via overdachte opdrachten of door het gebruik van media. Ook het leerpakket speelt in op de actualiteit en stelt bijkomende pakketten ter beschikking van de teamleden. (bv. Olympische spelen, Europees voetbalkampioenschap).

Het schoolteam tracht door gezondheid-, verkeers-, en milieueducatie gewenste attitudes bij de leerlingen te versterken. Voorbeelden daarvan zijn de wekelijkse fruitdag en de schoolafspraken over het gebruik van wegwerpmateriaal en recyclage. De school informeert de ouders daar altijd over, maar worstelt nog om hen sterker te betrekken.

Er zijn aanzetten tot actief exploreren en experimenteren, probleemoplossend denken, samenwerken en zelfstandig handelen. Toch creëren niet alle onderwijzers daar al even sterke kansen toe. Zij monitoren in mindere mate de betrokkenheid van de leerlingen tijdens het onderwijsleerproces. De leerlingen geven aan dat lange schrijfoefeningen en het minimale gebruik van media hun motivatie remmen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende leermiddelen om het leerplan te realiseren. Het beperkte multimediaal aanbod weegt in zekere mate op de verbreding van de wereldoriënterende doelen en de integratie van de ICT-eindtermen.

Over de vormgeving en het doelmatige gebruik van ondersteunende ruimte- en tijdskaders zijn er nauwelijks schoolafspraken. Ze zijn minimalistisch, niet in alle klassen duidelijk aanwezig en waar wel, mangelt het aan functionaliteit. Daardoor missen de leerlingen kansen om inzichten sterker te verankeren en derven de onderwijzers gelegenheden om transferrijk wereldoriënterend onderwijs te instrueren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers gebruiken vooral de methode-eigen toetsen om de leerinhouden te evalueren. Ze zoomen ook in op vaardigheden. Specifieke attitudes krijgen minder hun beslag binnen de evaluatiepraktijk en zitten volgens de onderwijzers vervat in de generieke sociale vaardigheden en de werkhouding.

Behalve de gegevens van de centrale toetsen, die op schoolniveau nauwelijks werden besproken, de talentenscreening en de intentie om de sterke en de mindere talenten van de kinderen in kaart te brengen, houdt het schoolteam geen jarenlange gegevens bij over de wereldoriënterende competenties van de leerlingen. De rapporten vermelden slechts een cijfer voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. De wereldoriënterende aspecten komen weinig aan bod tijdens de leerlingenbesprekingen en de summierneerslag van data zet beperkt aan tot bijsturingen van het aanbod of de leerbegeleiding.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers verwijzen naar het welbevinden van de leerlingen als de belangrijkste basis voor de basiszorg. Daartoe trachten zij de leeromgeving te versterken om zoveel als mogelijk in te spelen op individuele en groepsnoden. Thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen, partner- en groepswork, hoeken- en contractwork, gebruik van multimedia zijn een greep uit die maatregelen. Zeker niet overal beïnvloeden die maatregelen het didactische handelen van de onderwijzers in die mate dat ze bij voorbaat leiden tot een hogere betrokkenheid.

Over het algemeen begeleiden de onderwijzers de leerlingen via momentane ondersteuning. Ze zien ook een meerwaarde in heterogeen partner- of groepswork waarbij sterke leerlingen samenwerken met minder getalenteerden.

Het is nog geen geplogenheid om proactief het onderwijsleerproces en de leerlingennoden te stroomlijnen. Tijdens die wereldoriënterende lessen staan de onderwijzers minder stil om taal-, lees- of andere drempels te effenen en krijgen noodzakelijke redicodis-maatregelen nauwelijks hun beslag.

3.1.1.8 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor informatie- en communicatietechnologie in onvoldoende mate na. Het ontbreekt aan een doorgaande lijn die verzekert dat alle leerlingen een continu, gradueel opgebouwd en geïntegreerd ICT-aanbod krijgen. De evaluatiepraktijk is niet uitgeklaard en stuurt bijgevolg de geïndividualiseerde leerbegeleiding niet aan.

Curriculum	Tot vorig schooljaar verzorgde een bijzondere leermeester de ICT-werking.
Onderwijsaanbod	Vanaf dit schooljaar staan de onderwijzers zelf in voor ICT. Zij kregen de opdracht te zorgen voor een geïntegreerde inbedding van informatie- en communicatietechnologie in hun lessen. Dat proberen de onderwijzers te doen naar goed vermogen. Vooral de persoonlijke interesse en kennis sturen die ICT-integratie aan. Die is erg divers.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De onderwijzers verwijzen nauwelijks naar de leergebiedoverschrijdende eindtermen en het leerplan als richtinggevende referentiekaders om op een planmatige wijze, met aandacht voor volledigheid, continuïteit en gradatie een goed onderbouwd leerproces aan te sturen. Ze bogen ook niet op specifieke documenten of instructies die helpen om een ICT-leerlijn te concretiseren. De ICT-diamant, zoals vermeld bij de decretale uitgangspunten, is nagenoeg onbekend.

Waar de leerpakketten het aangeven, krijgt ICT af en toe inbedding in de lopende taal- en wereldoriënterende thema's of bij muzische activiteiten. Dat versterkt dan de geïntegreerde aanpak en de horizontale samenhang, maar het gebeurt niet consequent en eerder verscheiden.

Activiteitsgericht en verspreid doorheen alle leerjaren voorzien de onderwijzers in beperkte mate activiteiten die relateren aan de ICT-eindtermen. Op die manier maken de leerlingen doorheen de lagere school kennis met een heel aantal ICT-toepassingen, maar blijft het erg impliciet. Zeer recent en divers, inventariseerden onderwijzers het ICT-aanbod en koppelden dat aan de na te streven doelstellingen.

Daar waar de onderwijzers ICT als een medium gebruiken, vooral bij oefenmomenten, versterken zij het actieve onderwijsleerproces bij de leerlingen. Die verwoorden dat zij graag met informatie- en communicatietechnologie werken, maar geven ook te kennen dat de computer geen dagelijks gebruiksinstrument is. In sommige groepen gebruiken de onderwijzers ICT-media amper.

Materieel beheer	Ten behoeve van groepsgerichte lesmomenten kunnen de teamleden beschikken over een computerlokaal. Tot voor kort waren daar nog een aantal computers in onbruik. De onderwijzers beschikken ook over minstens één computer of laptop in hun klas. Die wordt soms gedeeld gebruikt door de groepsleerkracht en de leerlingen. Meerdere onderwijzers brengen persoonlijke ICT mee naar de klas.
Uitrusting	
<i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Twee klaslokalen zijn uitgerust met een digitaal bord of een beamer. Op schoolniveau staat ook een beamer ter beschikking van de teamleden. Het gebruik ervan bewijst zijn meerwaarde, maar de uitlening gebeurt niet vaak. Verder zijn er een aantal digitale fototoestellen aanwezig, tablet pc's ontbreken. In haast alle klassen beschikken de onderwijzers over CD-spelers en is er een aanbod van CD's en CD-ROM's. Het internet is overal beschikbaar.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatie van ICT-competenties gebeurt niet vanuit een uitgeklaarde visie. Afhankelijk van de eigen inzichten krijgen de leerlingen feedback van de onderwijzers. Die evalueren niet op expliciete wijze de kennis en de vaardigheden. Vorig jaar vermeldde de rapporten uitdrukkelijk de ICT-vaardigheden van de leerlingen, dit schooljaar verdween dat onderdeel ervan.

De onderwijzers steunen hoofdzakelijk op hun perceptie om de ICT-vaardigheden van de leerlingen in te schatten. Zij weten welke leerlingen sterk zijn, maar hebben geen duidelijk beeld van hun specifieke kennis en vaardigheden, ook niet van de leerlingen die minder overweg kunnen met ICT.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De onderwijzers vertrekken overwegend vanuit een gelijke beginsituatie van de leerlingen bij opdrachten waar ICT-competenties nodig zijn. De verschillen in kennis en vaardigheden bij de leerlingen vangen zij dan op door momentane tussenkomsten en partner- of groepswork. Dan ondersteunen vaardige leerlingen het leerproces door minder vlotte leerlingen te begeleiden.

De meeste onderwijzers benutten ICT nauwelijks om te differentiëren, te remediëren of leerinhouden op maat aan te bieden. Uitzonderlijk krijgt ICT een plaats binnen hoeken- of contractwerk.

De school heeft zicht op de aanwezigheid van ICT in de gezinnen. Zij houdt daarmee rekening en staat de leerlingen die thuis niet beschikken over de nodige hardware toe om tijdens de pauzemomenten schoolse taken via ICT af te werken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op vrij systematische wijze haar situatie op het vlak van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne na. Dit blijkt onder meer uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Hierdoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van de kinderen en van het personeel. De directeur laat zich ondersteunen door een preventieadviseur en een externe preventiedienst die de risico's in kaart brengen vanuit eigen vaststellingen en vanuit aanwezige verslagen van bevoegde diensten. Uit het jaaractieplan/globaal preventieplan blijkt dat de school de tekorten kent, beheerst en de nodige budgetten voorziet. Meerdere werken staan gepland. Het schoolbestuur initieerde formeel de opstart van een reglementair overlegorgaan dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt. De eerste formele samenkomst is in de nabije toekomst voorzien.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Met de komst van een nieuwe directeur en zorgcoördinator zette de school recentelijk in op het bewerkstelligen van een omslag in zorgvisie en -aanpak. Dat resulteerde in een zorgbeleidsplan met duidelijke doelstellingen. Een eerste is erop gericht om de teamleden meer handelingsbekwaam te maken, een tweede focust op de verbetering van de structuren en procedures die de leerbegeleiding moeten onderbouwen. Hoewel die zorgvisie nog niet werd geëxpliciteerd naar en besproken met het voltallige schoolteam, prikkelt het beleidsteam de aandacht van de leerkrachten voor leerbegeleiding met uitgesproken standpunten, informele gesprekken, klasbezoeken en -observaties. Een traject voor uitklaring van die visie ligt klaar.

Het kennen en aanboren van talenten, zowel bij de leerlingen als de teamleden, vormen een rode draad binnen de leerbegeleiding. Die zienswijze krijgt haar beslag in procedures, documenten en structuren. Ook het M-decreet vormt een uitgangspunt voor de zorgaansturing.

Ondersteuning Het zorgteam neemt een aantal structurele beslissingen om het schoolteam te ondersteunen bij de transitie van de huidige zorgaanpak naar een sterkere leerbegeleiding volgens de principes van het handelingsgericht werken. Zo kregen de zorgleerkrachten en de zorgcoördinator een duidelijke ondersteuningsopdracht. Co-teaching en additionele observaties zijn daar voorbeelden van. Aangepaste zorgdocumenten moeten ook de eerstelijnsverantwoordelijkheid van de groepsleerkrachten aanscherpen.

Daarnaast stelt de directeur doelgerichte nascholing voorop om meer professionaliteit te genereren. Hij doet dat omzichtig en rekening houdend met de schooltraditie, want teamleden zien leerbegeleiding nog divers.

Doeltreffendheid Tot nog toe beoordeelt de onderwijsinspectie de gangbare leerbegeleiding als eerder zwak. Dat blijkt uit gesprekken met de teamleden, de huidige kwaliteit van de zorginterventies, de neerslag in het kind- en het leerlingvolgsysteem die de leerbegeleiding aansturen, en de neiging om voor zorg sterk te steunen op derden (externe experts).

Het zorgteam reflecteerde over de huidige effecten van de leerbegeleiding en nam al een aantal maatregelen om meer resultaatgericht te werken. Zo investeerde de school in bijkomende zorgleerkrachten en methodieken om effectiever te werken. Het zorgteam wil ook zicht krijgen op de opbrengsten op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.

Ontwikkeling De school staat aan de start van een ommezwaai die de leerbegeleiding efficiënter en effectiever moet maken. Om die omslag mogelijk te maken investeert het zorgteam hoofdzakelijk in de veranderingsbereidheid bij en de professionalisering van de teamleden.

4.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De school boogt recentelijk op een tweesporenbeleid als basis voor deskundigheidsbevordering. Om de professionaliteit van de teamleden te versterken, spoort het nascholingsbeleid zoveel als mogelijk met de schoolprioriteiten. Tezelfdertijd blijven ook de noden van de individuele teamleden overeind en kunnen zij specifieke bijscholingen volgen.

Hoewel de directeur een visie voor deskundigheidsontwikkeling uitwerkte, werd die nog niet besproken met het voltallige team. Centraal in die visie staat het streven van de school naar een coherent geheel van professionaliseringsinitiatieven. Daarbij houdt ze rekening met de draagkracht en draaglast van de respectieve teamleden.

Ondersteuning Nieuwe leerkrachten krijgen een wegwijsbegeleiding door de directeur. Ook de collega-leerkrachten spelen een belangrijke rol daarbij. Voor de leerkracht-instappers is er een vademecum dat de belangrijke inhoudelijke en organisatorische geplogenheden in de school belicht.

Waar tot voor kort de informatie uit de nascholingen nauwelijks een beslag kreeg binnen het pedagogisch-didactische handelen van het schoolteam, wil de directeur met de teamleden een traject lopen dat aanzet om bruikbare informatie te delen. Dat leren van elkaar krijgt al een voorzichtige aanzet via de co-teaching. De directeur wil ook meer samenwerken met de pedagogische begeleidingsdienst om vernieuwingsprocessen mee te ondersteunen. Hij maakte daartoe al de eerste afspraken.

Doeltreffendheid Op dit moment kan de school nog moeilijk inschatten wat het rendement van haar professionaliseringsbeleid is. Ze weegt dat af aan kleine verwezenlijkingen op de klasvloer. Zo hebben, volgens het zorgteam, de bijscholingen over leesbevordering geleid tot een verbetering van de leesniveaus bij de leerlingen. Toekomstgericht wil de directeur vooral effecten op het niveau van de leerlingen, de leerkrachten en de school in kaart brengen.

Sommige leerkrachten verwijzen naar een zekere 'eilandenmentaliteit' binnen het team die nu nog weegt op het delen en multipliceren van pedagogisch-didactische informatie.

Ontwikkeling Talentontdekking en -ontwikkeling zijn sleutelbegrippen om de deskundigheidsbevordering aan te sturen. Op dit moment inventariseert de directeur de gevolgde nascholingen van de afgelopen jaren en daarmee ook de talenten van de teamleden die ze volgden. Daar wil hij mee aan de slag om de sterktes van collega's in te zetten bij de schoolontwikkeling.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Sedert vorig schooljaar heeft deze school een nieuwe directeur. Voor zichzelf heeft hij een duidelijke missie. Hij wil de sterke en verbeterpunten van de school inventariseren, de talenten van de teamleden in kaart brengen en werken aan visievorming. Dat alles moet resulteren in een duidelijke pedagogisch-didactische koers, geënt op prioriteiten en aangestuurd door een gelijkgericht schoolteam.
- Visieontwikkeling** De uitwerking van verschillende visieteksten staat hoog op de agenda van de directeur. Vooral vanuit verwachtingen van de overheid, de nieuwe kijk op zorg vanuit het M-decreet en rekening houdend met de capaciteiten van de teamleden, geeft hij invulling aan zijn zienswijze. Voorlopig deelt hij die inzichten met mondjesmaat. De vraag naar meer transparantie en betrokkenheid van de teamleden is daardoor ook niet vreemd.
- De directeur concretiseert stukje bij beetje elementen uit de nieuwe schoolvisie. Dat gebeurt onder meer via specifieke opdrachten voor en inzet van de teamleden bij de talentverkenning en -ontwikkeling of de introductie van documenten die de toekomstgerichte aanpak van de evaluatiepraktijk of de leerbegeleiding onderbouwen.
- Besluitvorming** De directeur stelt het schoolteam van langsom meer sterk te willen betrekken bij en te laten participeren aan de vernieuwde koers die hij met 't Klinkertje wil varen. Het zorgoverleg en de uitgesproken intentie om met een kernteam en werkgroepen aan de slag te gaan, zijn daar representaties van. Om de omslag van oude geplogenheden niet te bruuskere, werkt de directeur bedachtzaam; hij wil voorkomen dat teamleden afhaken. Niet alle teamleden zien dat door dezelfde bril. Zij willen inspraak bij en vooral transparantie over genomen beslissingen.
- De vele deeltijds werkende en nieuwe teamleden nopen de directeur intensief gebruik te maken van een digitale communicatie. Teamleden begrijpen dat, maar zijn evenzeer vragende partij voor meer interpersoonlijke communicatie tijdens informatie- en overlegmomenten. Tezelfdertijd beseffen zij dat die communicatie nauwelijks binnen de schooluren kan plaatsvinden.
- Kwaliteitszorg** De school boogt niet op een traditie die expliciete aandacht besteedde aan interne kwaliteitszorg. Vooral de bevestiging van ouders en collega's en de spontane reacties van de leerlingen, creëren bij de teamleden de perceptie dat zij een goede onderwijskwaliteit garanderen. Het schoolteam benut de gegevens van de langjarige effecten (bv. leerlingvolgsysteem) nauwelijks om kwaliteitsuitspraken te doen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. Analyses van centrale toetsen gebeuren voor de betreffende klasgroepen, maar krijgen geen vertaling op schoolniveau, waardoor de meeste teamleden zich minder aangesproken voelen om mee te denken bij verbetertrajecten.

Talenbeleid De school brengt de leerlingen met taalachterstand of -zwakte in kaart. Over het algemeen scheppen de teamleden een klasklimaat waar deze leerlingen zich veilig voelen en, afhankelijk van de individuele professionaliteit van de groepsleerkracht, voldoende aan bod komen tijdens het onderwijsleerproces. In heel wat groepen garanderen groeperingsvormen legio kansen voor talige interactie. Heel wat leerkrachten houden ook bij de evaluatie rekening met redicodis-maatregelen, waardoor talig zwakke leerlingen niet worden afgerekend op hun talige deficiënties. De school tracht met een aantal initiatieven op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren met de ouders.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van de leerlingen in kaart brengen. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het 1ste leerjaar doorstroomt naar het 6de leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet ook acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een nog weinig geëxpliciteerde en gedeelde visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties nog niet vanuit operationele doelen. Ingrepen in de schoolorganisatie zorgen er in toenemende mate voor dat het team aandacht besteedt aan het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Van langsom meer evalueert het zorgteam acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Dat geldt ook voor het professionaliseringsbeleid waar het schoolteam inspanningen levert om meer deskundiger te worden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers hanteren van langsom meer leerplannen om een evenwichtig en dekkend aanbod voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te streven.
- De kleuterafdeling besteedt substantiële aandacht aan de ontluikende geletterdheid.
- De onderwijzers slagen erin om een breed, volledig en gradueel aanbod voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek aan te bieden. Zij hebben daarbij groeiende aandacht voor techniek.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor de talenten van leerlingen en teamleden creëert een belangrijk hoofdbestanddeel voor de basis- en verhoogde zorgaanpak.
- Het schoolteam neemt doordachte initiatieven om de tweedelijnszorg via de principes van het handelingsgerichte werken en de methodiek van co-teaching te initiëren.
- De koppeling van de deskundigheidsbevordering aan de schoolprioriteiten garandeert een efficiënte en effectieve professionalisering en draagt bij tot resultaatgerichte leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan bogen op een doelgericht leiderschap dat planmatig, doordacht en met respect voor de geplogenheden uit het verleden werkt aan een cultuuromslag in de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan zorgen voor meer variatie en gradatie in de terugkerende activiteiten.
- De kleuteronderwijzers kunnen werk maken van meer doelgerichte observaties voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.
- De onderwijzers kunnen meer oog hebben voor het functioneel gebruik van wand- en andere kaders bij mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.
- De lagere afdeling kan de evaluatie en de rapportering van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek optimaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de optimalisatie van de brede basiszorg bespoedigen door de vernieuwingsgezindheid en -bereidheid van alle teamleden via professionalisering te prikkelen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan alle teamleden sterker betrekken bij de totstandkoming en de concretisering van de visie zodat de basis om samen school te maken verbreedt.
- Het schoolteam kan de kwaliteitszorg verder uitbouwen op basis van beschikbare data en de effecten van de geleverde inspanningen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau geregeld in kaart brengen als uitgangspunt voor verbeterprocessen.
- De directeur kan een goed evenwicht zoeken tussen enerzijds de noodzakelijke digitale en papieren communicatie en anderzijds de nood aan frequente interpersoonlijke overleg-, uitwissel- en informatieve momenten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling moet een doorgaande lijn voor informatie- en communicatietechnologie uitwerken waardoor de leerlingen een volledig, continu, gradueel opgebouwd en geïntegreerd ICT-aanbod kunnen doorlopen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor ICT.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **17-11-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erik KORTLEVEN de inspecteur-verslaggever	Alexander REDIERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	